

ПРАИСТОРИЧЕСКА ТРАКИЯ

Доклади от международния симпозиум в Стара Загора
30.09 - 04.10.2003

PREHISTORIC THRACE

Proceedings of the International Symposium in Stara Zagora
30.09 - 04.10.2003

Institute of Archaeology with Museum - BAS
Regional Museum of History - Stara Zagora

PREHISTORIC THRACE

Proceedings of the International Symposium in Stara Zagora
30.09 - 04.10.2003

Edited by
VASSIL NIKOLOV, KRUM BÄČVAROV, PETER KALCHEV

Sofia - Stara Zagora
2004

Археологически институт с музей - БАН
Регионален исторически музей - Стара Загора

ПРАИСТОРИЧЕСКА ТРАКИЯ

Доклади от международния симпозиум в Стара Загора
30.09 - 04.10.2003

под редакцията на
ВАСИЛ НИКОЛОВ, КРУМ БЪЧВАРОВ, ПЕТЪР КАЛЧЕВ

София - Стара Загора
2004

Праисторическа Тракия

Доклади от международния симпозиум в Стара Загора, 30.09 - 04.10.2003

Prehistoric Thrace

Proceedings of the International Symposium in Stara Zagora, 30.09 - 04.10.2003

© Археологически институт с музей - БАН, Регионален исторически музей
- Стара Загора, 2004

© Institute of Archaeology with Museum - BAS, Regional Museum of History
- Stara Zagora, 2004

© Васил Николов, Крум Бъчваров, Петър Калчев, научни редактори, 2004

© Vassil Nikolov, Krum Băčvarov, Peter Kalchev, editors, 2004

ISBN 954-91587-1-3

Съдържание / Contents

Петър Калчев. 40 години от разкопките на тел Азмак.....	9
Peter Kalchev. Forty Years since Tell Azmak Excavations.....	11
Васил Николов. Динамика на културните процеси в неолитна Тракия.....	13
Vassil Nikolov. Dynamics of the Cultural Processes in Neolithic Thrace.....	18
Ян Лихардус (†), Илия Илиев. Относителна хронология на неолита и халколита в микрорегиона на Драма и връзките му с Централна Тракия.....	26
Jan Lichardus (†), Ilija Iliev. Die relative Chronologie des Neolithikums und der Kupferzeit in der Mikroregion von Drama und die Verbindungen zu Zentralthrakien.....	34
Джон Чапман. Категориален анализ на керамика от неолита и халколита в България.....	46
John Chapman. Categorical Analysis of Neolithic and Copper Age Pottery from Bulgaria.....	55
Недко Еленски. Културни контакти през ранния неолит на централна Северна България с Тракия и района на Мраморно море.....	67
Nedko Elenski. Cultural Contacts of North-Central Bulgaria with Thrace and the Marmara Area in the Early Neolithic.....	71
Красимир Лещаков. Керамика с врязана и канелирана украса от ранненеолитното селище Ябълково на р. Марица.....	80
Krassimir Leshtakov. Pottery with Incised and Channeled Ornamentation From the Early Neolithic Site at Yabalkovo in the Maritsa River Valley.....	85
Иван Гацов. Каменна колекция от Ментеше, СЗ Анатолия.....	94
Ivan Gatsov. Chipped Stone Collection from Menteşe, NW Anatolia.....	96
Десислава Карастоянова. Среднеолитен керамичен комплекс Караново I-III от тел Казанлък.....	99
Dessislava Karastoyanova. The Middle Neolithic Karanovo I-III Ceramic Assemblage of Tell Kazanlak.....	105
Веселина Вандова. Неолитни керамични съдове с графитирана повърхност от долината на Струма.....	115
Vesselina Vandova. Late Neolithic Clay Vessels with Graphitized Surface from the Struma Valley.....	122
Малгожата Гребска-Кулова. Културни промени в Югозападна България през втората половина на VI хил. пр. Хр.....	133
Małgorzata Grębska-Kulova. Cultural Changes in the Second Half of the 6th mill. BC in Southwestern Bulgaria.....	138

Крум Бъчваров. Раждащото гърне: неолитни гробове в керамични съдове от Югоизточна Европа.....	146
Krum Băčvarov. The Birth-Giving Pot: Neolithic jar burials in Southeast Europe.....	151
Лолита Николова. Към проучването на ранното социално възпроизвеждане в Тракия (по данни от неолитните погребални практики).....	161
Lolita Nikolova. Notes on the Study of Early Social Reproduction in Thrace (based on data from Neolithic mortuary practices).....	166
Лидия Бергер. Антропоморфни и зооморфни фигури от периодите Караново II-III до III-IV от тел Караново, сондаж Север-Юг.....	172
Lydia Berger. Anthropomorphe und zoomorphe Statuetten der Stufen Karanovo II-III bis III-IV aus dem Nordsüd-Schnitt am Tell Karanovo.....	178
Свенд Хансен. Неолитни фигури от Ашаџ Пънар, Турска Тракия.....	188
Svend Hansen. Neolithische Statuetten aus Aşağı Pınar in Türkisch-Thrakien.....	193
Явор Бояджиев. Вкопани жилища от късния неолит в Тракия.....	203
Yavor Boyadzhiev. Late Neolithic Sunken Houses in Thrace.....	207
Петър Калчев. Преходът от късния неолит към ранния халколит в района на Стара Загора.....	215
Peter Kalchev. The Transition from Late Neolithic to Early Chalcolithic in the Stara Zagora Area.....	218
Александър Чохаджиев. Макари и/или тежести: разпространение и интерпретация на неолитните “пашкуловидни тежести за стан”.....	227
Alexander Chohadzhiev. Weights and/or Spools: Distribution and interpretation of the Neolithic “cocoon-like loom-weights”.....	231
Мария Гурова. Еволюция и ретардация: кремъчни ансамбли от Карановската селищна могила.....	239
Maria Gurova. Evolution and Retardation: Flint assemblages from Tell Karanovo.....	244
Цони Цонев. Дългите пластини в контекста на източнобалканските и анатолийските ранни комплексни уседнали общества.....	254
Tsoni Tsonev. Long Blades in the Context of East Balkan and Anatolian Early Complex Sedentary Societies.....	259
Дитер Фолман. Неолитните жилища от Драма-Герена.....	264
Dieter Vollmann. Die neolithischen Häuser von Drama-Gerena.....	269
Франк Фехт. Жилища от периода Караново V от Драма-Мерджумекя.....	278
Frank Fecht. Karanovo V-zeitliche Häuser von Drama-Merdžumekja.....	283
Щефан Хилер. Развитие на селищната структура в тел Караново.....	292
Stefan Hiller. Zur Entwicklung der Siedlungsstruktur von Tell Karanovo.....	298

Клеменс Лихтер. Използване на помещенията и селищна организация в Тракия и съседните региони през неолита и халколита.....	311
Clemens Lichter. Raumnutzung und Siedlungsorganisation im neolithischen und kupferzeitlichen Thrakien und umliegenden Regionen.....	315
Ана Радунчева. Неолитни и халколитни сгради с необичаен план на застрояване и тяхното обзавеждане.....	321
Ana Raduncheva. Neolithic and Chalcolithic Buildings of Unusual Ground Plans and Their Interiors.....	325
Надежда Тодорова. Някои аспекти на селищните модели през късния халколит в източните части на Горнотракийската низина.....	334
Nadezhda Todorova. Some Aspects of the Late Chalcolithic Settlement Patterns in the Eastern Parts of Upper Thrace.....	340
Бисерка Гайдарска. ГИС подходи в проучването на селищните модели в Тракия.....	349
Bisserka Gaydarska. GIS approaches to settlement pattern studies in Thrace.....	354
Феликс Ланг. Хронологично представителни типове костни оръдия от тел Караново.....	359
Felix Lang. Chronologisch sensible Knochengerättypen am Beispiel Tell Karanovo.....	363
Йоанис Асланис, Явор Бояджиев. Съоръжения за съхраняване на месо от халколитния пласт на селищна могила Юнаците.....	370
Ioannis Aslanis, Yavor Boyadzhiev. Fleischdeponierung in der chalkolithischen Siedlung von Yunatsite.....	373
Стоилка Терзийска-Игнатова. Къснохалколитни зооморфни фигури от селищна могила Юнаците.....	379
Stoilka Terzijska-Ignatova. Late Chalcolithic Zoomorphs from Tell Yunatsite.....	383
Величка Мазанова. Къснохалколитни метални находки от селищната могила при Юнаците, Пазарджишко.....	391
Velička Mazanova. Spätchalkolithische Metallfunde aus Tell Junazite Gebiet Pazardjik.....	394
Вера Балабина, Татяна Мишина. Някои проблеми на палеоекологичните реконструкции по материали от селищните могили.....	402
Vera Balabina, Tatiana Mishina. Problems of Palaeoecological Reconstructions Based on Tell Materials.....	405
Стефан Чохаджиев. Трипръстни антропоморфни изображения: поява и разпространение.....	408
Stefan Chohadzhiev. Three-Fingered Anthropomorphs: origins and territorial distribution.....	412

Виктория Петрова. Характеристика на керамичните съдове от III фаза на къснохалколитната култура Караново VI.....	421
Victoria Petrova. The Ceramic Assemblage of the Late Chalcolithic Karanovo VI Culture, Phase III.....	425
Мартин Христов. Културна принадлежност на група халколитни антропоморфни съдове.....	433
Martin Hristov. Cultural Reference of a Certain Group of Anthropomorphic Vessels from the Chalcolithic.....	435
Венцислав Гергов. Телиш-Редутите: синхронизация със селища в Тракия.....	437
Ventsislav Gergov. Telish-Redutite: Synchronization With Sites in Thrace.....	441
Лиляна Перничева. Халколитни антропоморфни фигури от селищна могила Кирилово, Старозагорско.....	450
Lilyana Pernicheva. Chalcolithic Anthropomorphic Figurines from Tell Kirilovo, Stara Zagora District.....	455
Татяна Кънчева-Русева. Накити и облекло на праисторическия човек (по материали от халколитната селищна могила Съдиево, Югоизточна България).....	467
Tatjana Kâncheva-Ruseva. Schmuck und Kleidung des prahistorischen Menschen (auf Grund des Fundmaterials aus dem chalkolithischen Siedlungshugel Sadievo, Südostbulgarien).....	478
Ан Хозър. Находища на обсидиан в Югоизточна България.....	479
Anne Hauzeur. Obsidian Sources in Southeast Bulgaria.....	481
Петър Лещаков. Графитните находища в България и някои аспекти на разпространението и употребата на графита през халколита.....	485
Peter Leshtakov. Graphite Deposits and Some Aspects of Graphite Use and Distribution in Bulgarian Chalcolithic.....	490
Даниел Кисъв. Технология на графитната украса на халколитна керамика в Тракия.....	499
Daniel Kisyov. Graphite Ornamentation Technology of Copper Age Pottery in Thrace.....	501
Списък на авторите.....	503
List of Contributors.....	503